

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ КРИПТОВАЛЮТИ BITCOIN

Світ безперервно змінюється і вимагає від людей адаптованості до цих змін. Особливо це стосується сфери розрахунків і платежів, оскільки вона безпосередньо пов'язана з розвитком економіки та зростанням добробуту населення. І якщо дослідження ринку криптовалют як інструменту здійснення розрахунків і платежів і його регулювання не буде реалізовано своєчасно, то існуючі інститути ризикують втратити фінансові потоки, що беззаперечно вплине на стійкість фінансової системи.

На сьогоднішній день дана проблематика є актуальною і досліджується багатьма науковцями, такими як М. Чобонян, К. Крістенсен, Трент Дж. Макдональд, Дарсі Ален і Джейсон Потс [1].

Термін «криптовалюта» походить від англійського «cryptocurrency» і означає віртуальну валюту, захищену криптографією. У першу чергу, криптовалюта - це швидка та надійна система платежів і грошових переказів, заснована на новітніх технологіях і не підконтрольна жодному уряду. У світі зараз досить багато криптовалют (Bitcoin, Litecoin, Ethereum, Peercoin), але найвідомішою з найбільшими темпами розвитку є **Bitcoin (біткоїн)**. У 2015 році Європейський суд звільнив Bitcoin від оподаткування, чим фактично визнав її повноцінною грошовою одиницею [2].

Біткоїн, або bitcoin (від англ. Bit – "двійкове число" або "найменша одиниця інформації", і coin – "монета") – це віртуальна, тобто існуюча тільки в інтернеті платіжна система та одночасно назва грошової одиниці [3].

Є декілька способів отримати криптовалюту Bitcoin:

- 1) обмін Bitcoin між приватними особами;
- 2) купівля криптовалюти Bitcoin на біржах;
- 3) у якості оплати за надані послуги та товари.

Кожен учасник інтернет-платежів може здійснювати миттєві операції з криптовалютою без посередників. У такому випадку покупець передає гроші безпосередньо продавцю. Не потрібно йти в банк або вносити гроші на Ківі-гаманець, ви просто відправляєте біткоіни іншому учаснику. Монети в системі - це криптографічні (математичні) хеш-коди. Кожен з них абсолютно унікальний і не може використовуватися двічі.

Криптовалюта Bitcoin має свої переваги та недоліки.

До переваг Bitcoin належать:

- 1) Відкритий код алгоритму, який дозволяє добувати її кожному бажаючому.
- 2) Інформація про власника криптогаманця відсутня, можна дізнатися тільки номер гаманця, що дозволяє зберігати анонімність транзакцій.
- 3) Відсутність інфляції - кількість монет в цій системі зростає з певною швидкістю, закладеною таким чином, щоб вона співпадала зі швидкістю видобутку золота на планеті.
- 4) Безмежні можливості транзакцій - кожен з власників гаманця може платити кому завгодно, де завгодно і за що завгодно.
- 5) Має децентралізований характер, і її неможливо підробити.

До недоліків Bitcoin слід віднести такі негативні аспекти:

- 1) Немає гарантії збереження електронних криптогаманців через відсутність регулюючих механізмів.
- 2) Сильна волатильність, оскільки майже всі підйоми та падіння курсу Bitcoin безпосередньо залежать від оголошених заяв урядів різних країн. Така волатильність курсу створює проблеми в короткостроковому періоді [2].

В Україні справжня популярність криптовалют розпочалася у 2014 році, коли ентузіастами було створено громадську організацію, що має на меті поширення, розвиток і вивчення біткоіна та інших віртуальних валют на території нашої держави — Bitcoin Foundation Ukraine (BFU). Приблизно в цей час також почали з'являтися перші компанії та агенції, які пропонували фізичний обмін криптовалют за готівку, а також здійснення грошових онлайн-операцій [4, с. 22].

Але згідно з чинним законодавством право випуску електронних грошей надано виключно банкам. В Україні банк, який має намір здійснювати випуск електронних грошей, зобов'язаний до початку їх випуску узгодити з Національним банком України (НБУ) правила використання електронних грошей у порядку, встановленому нормативно-правовим актом Національного банку України [5].

З метою захисту прав споживачів, безпеки здійснення переказу коштів Національний банк України рекомендує громадянам використовувати тільки ті платіжні системи розрахунків, які внесені Національним банком України в Реєстр платіжних систем, систем розрахунків, учасників цих систем і операторів послуг платіжної інфраструктури. Також відповідно до вимог законодавства фізичні та юридичні особи мають право вчиняти розрахунки тими електронними грошима, правила використання яких узгоджені з Національним банком України. Але, незважаючи на правові колізії, деякі банки України працюють з системою Bitcoin. Вивід Bitcoin на карту банку України - це один з найбільш зручних і швидких способів конвертувати Bitcoin. Заявка буде оброблена протягом всього декількох робочих годин, після чого гроші будуть зараховані на карту згідно з регламентом банку. В Україні з Bitcoin працюють Приватбанк, Ощадбанк, Альфа банк, ПУМБ, Креді Агріколь тощо. Всі ризики, пов'язані з використанням у розрахунках криптовалют типу Bitcoin, несе учасник розрахунків. НБУ не відповідає за можливі ризики та втрати, пов'язані з використанням Bitcoin [2].

Таким чином, виходячи з вищезазначеного, криптовалюта має багато позитивних характеристик, які, швидше за все, переймуть електронні гроші, що емітуються банківською системою. Вона є досить відкритою, складною, стохастичною, динамічною, керованою економічною системою з багатовекторним входом і виходом. Але, на нашу думку, грошима криптовалюти, в тому числі і Bitcoin, у майбутньому не стати з тієї причини, що грошовий оборот повинен постійно регулюватися, а механізм емісії криптовалюти дуже децентралізований та вільний, тому жодна держава не захоче мати валюту, управляти якою вона не зможе.

Список використаних джерел

1. Косовський І.О., Сословський В. Г. Ринок криптовалют як система [Електронний ресурс] / І.О.Косовський, В. Г. Сословський. – 2016. – Режим доступу: <http://fkd.org.ua/article/view/91065/89393>.

2. Криптовалюта - гроші майбутнього? [Електронний ресурс] // Ваш Банкір. – 2015. - Режим доступу: <http://www.vashbankir.com/financial-literacy/articles/kriptoalyuta-dengi-buduschego.html>.

3. Висоцька Є. Bitcoin: цифрове золото сучасності [Електронний ресурс] / Є. Висоцька // РІА Львів. – 2017. - Режим доступу: <http://rialviv.com/articles/bitcoin-cifrove-zoloto-suchasnosti.html>.

4. Васильчак С.В Використання криптовалют в сучасних економічних системах України: перспективи та ризики [Текст] / С.В. Васильчак, М.В. Куницкая-Ильяш, М.П. Дубина // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – 2017. - № 76. – С. 22.

5. Положення про електронні гроші в Україні [Електронний ресурс] : Постанова Правління Національного банку України від 04.11.2010 № 481 / Національний банк України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10>. – Законодавство України.